

IFJÚSÁGRÓL ÉS IFJÚSÁGPOLITIKÁRÓL WIKI ALAPOKON

– Ságvári Bence –

Előzmények

Egy 2018. november 26-i tanácsi állásfoglalás alapján született meg az Európai Unió 2019 és 2027 közötti időszakra vonatkozó ifjúsági stratégiája. Ez a dokumentum stratégiai célként fogalmazta meg a „kutatási eredményeken alapuló ifjúságpolitikai döntéshozatalt és tudásépítést”, ami röviden annyit tesz, hogy az „uniós ifjúságpolitikának kutatási eredményeken kell alapulnia, és a fiatalok valós igényeiből és helyzetéből kell kiindulnia”. Ez nyilvánvalóan egy általános és régóta létező elvárás bármilyen stratégiai és szakpolitikai döntéshozatal esetén, ennek megvalósítása azonban sok esetben egyáltalán nem egyértelmű, továbbá nehéz megtalálni azokat az eszközöket és kommunikációs csatornákat, amelyekkel ezeket a leghatékonyabb formában lehet megvalósítani.

Az EU Ifjúsági Stratégiája ebből kiindulva egy újszerű, és ezen a területen kifejezetten innovatívnak számító kezdeményezést indított útjára 2018-ban. A Youth Wiki néven futó projekt célja, hogy egy bárki által elérhető, folyamatosan frissülő, átfogó információforrást biztosítson az EU-tagállamok ifjúságának helyzetéről és ifjúságpolitikájáról. A fő cél az Európai Bizottság és a tagállamok ifjúságpolitikai döntéshozatalának támogatása, az egymástól való tanulás és a kapcsolatteremtés lehetőségének megteremtése. A Youth Wiki jelenleg angol nyelven érhető el az alábbi weboldalon: <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki>.

Milyen tartalmak érhetőek el a Youth Wiki-n?

A Youth Wiki tartalmát és struktúráját az Európai Bizottság és a tagállamok által meghatározott ifjúságpolitikai prioritások alakítják. Jelenleg az alábbi 11 tematikus fejezet érhető el az oldalon:

1. Áttekintés, általános információk az ifjúságról és ifjúságpolitikáról
2. Az ifjúságpolitika helye a kormányzatban, stratégiai és szakpolitikai keretek
3. Önkéntesség
4. Foglalkoztatás és vállalkozások
5. Társadalmi befogadás
6. Társadalmi részvétel
7. Oktatás és képzés
8. Egészség és jóllét
9. Kreativitás és kultúra
10. Ifjúság és világ
11. Ifjúsági munka

Az önálló fejezetként megjelenő uniós stratégia célok mellett külön fejezet foglalkozik az ifjúsági munkával. A tematikus fejezetek mellett a Youth Wiki részét képezi a szövegben előforduló főbb fogalmak leírását tartalmazó szójegyzék, illetve a hivatkozott dokumentumok és egyéb tartalmak felsorolása is.

A „wiki-logikából” fakadóan, a Youth Wiki egyik fontos alapelve, hogy a források szinte minden esetben egy kattintással elérhetőek, legyen szó bármely ország hivatalos dokumentumáról, ifjúsági programok leírásáról vagy éppen a szövegben szereplő szervezetek elérhetőségéről (pl. honlapok).

Hogyan készül a Youth Wiki?

A Youth Wiki-n elérhető információkat a résztvevő országok kormányai által kijelölt nemzeti kapcsolattartók, illetve a velük kapcsolatban álló szakértők szolgáltatják és frissítik évente.

Bár számos helyen szerepelnek friss statisztikák és egyéb kvantitatív kutatási adatok, a Youth Wiki tartalmai alapvetően mégis kvalitatív jellegűek. Az információk elsődleges forrásai a különböző hivatalos dokumentumok (törvények, rendeletek, irányelvek stb.), amelyekből részletesen megismerhetők az ifjúságpolitika irányai és az ifjúsági területre vonatkozó legmagasabb szintű szakpolitikák és stratégiák. A második forrást a nemzeti felső szintű hatóságok, azaz az egyes országok ifjúságpolitikáért felelős hatóságaitól származó primer és szekunder információk és dokumentumok jelentik. A hivatalos dokumentumokon és kormányzati tájékoztatásokon túl a források harmadik pillérét más hatóságok, illetve kormányzati intézmények által készített tanulmányok, felmérések, elemzések, illetve akadémiai kutatóközpontok, egyetemek, agytrösztök és piaci cégek által készített anyagok jelentik.

Az országok többségében az elsődleges fókusz a legfelsőbb szintű (azaz országos) ifjúságpolitikai intézkedéseken van, de az egyes országok jellegzetességeitől függően az elemzésekben megjelenhetnek tartományi (pl. Németországban), illetve országrész szintű információk is. Belgium esetében például külön elérhető a flamand, francia és német területekre vonatkozó tartalom, illetve az Egyesült Királyság esetében is külön-külön létezik angol, északír, skót és walesi változat. Jelenleg 39 önálló wiki-tartalom érhető el a portálon. (A EU tagállamokon és Egyesült Királyságon kívül Izlandnak, Norvégiának, Bosznia Hercegovinának, Észak-Macedóniának és Törökországnak is van Youth Wiki-je.)

Youth Wiki Magyarországon

Magyarországon a Youth Wiki-t ifjúságkutatással és ifjúságpolitikával foglalkozó szakemberek írják és frissítik 2017 óta. Az államigazgatás szereplőitől évente egyszer egy strukturált adatgyűjtés keretében érkeznek be az információk. Ezek összesítve tartalmazzák több minisztérium, illetve háttérintézmény válaszait. Ezt követően a szakértők ezeket az információkat kiegészítik az elérhető egyéb forrásokból.

A Youth Wiki nemzetközi minőségbiztosításának egyik eszköze, hogy minden évben más és más fejezeteket bírálják külső szakértők, akik minden esetben más országokból származó ifjúságpolitikával foglalkozó szakemberek. Így biztosítható, hogy az adott országra vonatkozó információk egyértelműek és teljeskörűek legyenek a más országokból érdeklődők számára is. A külső bírálók által megfogalmazott javaslatok alapján az adott fejezetek szerzői módosítják és kiegészítik a Youth Wiki felületet.

Az elmúlt években a Youth Wiki, ha lassan is, de egyre inkább felkerült az ifjúsággal és ifjúságpolitikával foglalkozó szakemberek „mentális térképére”. Ennek az európai szintű szolgáltatásnak valódi értéke az egységes szerkezetben és a folyamatosan frissülő tartalomban rejlik. Megkockáztathatjuk, hogy a Youth Wiki-n kívül jelenleg nincsen olyan egységes, független tudásbázis, amelyből primer információkhoz lehet jutni az európai országok ifjúságpolitikájáról és az ifjúság általános helyzetéről. A Youth Wiki mindenkinek ajánlott, aki az ifjúsággal kapcsolatos témákban végez akár hazai, akár országok közötti összehasonlító kutatásokat, szeretné megismerni más országok ifjúságpolitikáját, vagy csak ötleteket merítene jó (vagy akár rossz) nemzetközi gyakorlatokból.